

Profesionalna socijalizacija i razvoj (mladih) akademskih djelatnika: obilježja i izazovi

Bojana Vignjević, asistentica

**Odsjek za pedagogiju
Filozofski fakultet u Rijeci**

1. Kontekst istraživanja
2. Istraživačko pitanje
3. Proces socijalizacije akademskih djelatnika
4. Metodologija
5. Preliminarni rezultati istraživanja

3 Kontekst istraživanja

APROFRAME: *Kompetencijski profil akademske profesije: između novih zahtjeva i mogućnosti*

II. projektna godina: Proces socijalizacije akademskih djelatnika (kvalitativno istraživanje)

4 Istraživačko pitanje

Na koji se način kroz profesionalnu socijalizaciju usvajaju važni implicitni i eksplicitni elementi akademske profesije?

MAKRORAZINA

MEZORAZINA

MIKRORAZINA

MAKRORAZINA

- Disciplinarna socijalizacija
- Osobitosti disciplinarne kulture s obzirom na ishode (npr. dovršetak doktorata)
- Način i važnost usvajanja kompetencija (Huber, 1990; Becher, 1989)

MEZORAZINA

- Organizacijska socijalizacija
- Osobitosti organizacijske kulture s obzirom na ishode
- Način i važnost usvajanja kompetencija (Tierney, 1996; Biglan, 1973; Knorr – Cetina, 1999)

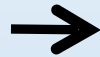
MIKRORAZINA

- Osobna razina
- Utjecaj stavova, vrijednosti, socioekonomskog porijekla, rodnih i obiteljskih razlika na ishode i viđenje kulture u kojoj se osoba nalazi (Lindholm, 2003; Palgi & Moore 2004; Tierney, 1996)

9 Metodologija istraživanja (1/3)

Cilj istraživanja

Ispitati iskustva akademskih djelatnika u Hrvatskoj o načinu stjecanja važnih znanja i kompetencija kroz proces profesionalne socijalizacije

10 Metodologija istraživanja (2/3)

- ▶ **UZORAK:** 36 sudionika istraživanja sa svih javnih sveučilišta u Hrvatskoj, zastupljena sva znanstvena područja, jednaka zastupljenost muškaraca i žena
- ▶ **POSTUPCI I INSTRUMENTI PRIKUPLJANJA PODATAKA:** protokoli intervjua – fenomenologija i narativ
- ▶ **OBRADA I ANALIZA PODATAKA:** MAXQDA softver za obradu i analizu kvalitativnih podataka

- ❑ **Izazovi povezani s disciplinom**
  - uvođenje u disciplinu
  - dinamičnost discipline
  - (ne)uvažavanje discipline
  - uvjeti za rad u disciplini
- ❑ **Izazovi povezani s institucijskom kulturom**
  - organizacijski izazovi
  - preopterećenje različitim poslovima
  - radno vrijeme
  - mentorstvo
- ❑ **Izazovi povezani s privatnim životom**
  - majčinstvo/očinstvo
  - usklađivanje privatnog i profesionalnog

12 Izazovi povezani s disciplinom (1/2)

➤ Uvođenje u disciplinu

Same smo se snalazile. Kad smo mi pitale, to i ja sad kad se vraćam unatrag, onda to vidim, inače nisam znala da je tako...vidim da je u drugim projektima ili drugim suradnjama drukčije. Mi smo se same snalazile. Čak i u toj kooperaciji, suradnji nekako je uvijek bilo na nama da mi ideju same...same smo sve učile

➤ Dinamičnost discipline

I sad praktički taj način, ne način nego tehnologije koje se rade na predavanjima, koje se rade na vježbama, u principu svake godine treba proučavati što je novo i malo ono unaprijediti da se ne pričaju neke stvari koje su baš ono zastarjele nego da barem studenti na tome mjestu dobiju informaciju što je novo. Da li će to primjenjivat, to je na njima, ili će nešto što je ono prije 10 godina. Ali znači, ako se tako ne radi zna se dogodit da student kaže - profesore šta je s onim, niste to spomenuli, a to što vi pričate na slajdovima je zastarjelo.

13 Izazovi povezani s disciplinom (2/2)

➤ Uvažavanje discipline

A to što ovi moji kolege ne znaju što je poljoprivreda, to je njihov problem. Što oni to smatraju kao nekom banalnom... Čak i ne smatraju znanošću, nego to rade seljaci, nešto kopaju.

➤ Uvjeti za rad u disciplini

Ali mogu reć da je najveći problem i još je i danas, nedostatak sredstava. Znači financije definitivno - pogotovo u našem području. Užas.

14 Izazovi povezani s institucijskom kulturom (1/4)

➤ Organizacijski izazovi

Kvote ne dozvoljavaju veliku mogućnost zapošljavanja, jel. Mi imamo problem sa zapošljavanjem. Mi imamo problem sa dovođenjem novih ljudi.

U nastavnom dijelu, ono, najveći neću reć problem, kad imate doktorat ili magisterij onda dobijete novi predmet i to saznate kasno. Sad u zadnjih par godina sam spomenuo da smo uveli da ne znam, već se u proljeće ono za iduću godinu rasporedi. Ali ispočetka dok je to bilo ono, manje ljudi i svega, nije bilo tako nego ne znam, ono 1.9. kažu 1.10 ćeš to držat zato jer ide na porodiljski netko na primjer ili tako, tako nekako. Tu, to je možda bilo najveći.

➤ **Preopterećenje različitim poslovima**

-
Pa to naravno ovisi, ovisi o kolegiju. Ja mogu reć što se tiče broja sati, jeli, nastave, mi imamo recimo kao docenti, svi dakle koji su u znanstveno nastavnim zvanjima imaju nominalno opterećenje 300 sati dakle nastave godišnje s tim da su u principu zahtjeva da odradi 120%. To je sada ajmo reć novih 100%, nova norma.

...jedna glupa stvar, naprimjer, pisanje zapisnika. Ja sam par godina taj zapisnik, dok je ona vodila sastanke Vijeća odsjeka, par godina sam ga pisala ja. Sad ga odjednom piše tajnica. Mislim, ali takvih stvari ima da ih sad idem nabrajat 10, 15, 20 ono. Pa radiš raspored, pa pišeš zapisnik, pa radiš tablice. Radili smo tablice tko je predao onu evidenciju nastave, tko nije. To sam neko vrijeme radila ja. Pa onda, šta je još bilo...

A bilo je teško jer sam se u biti, na početku, jer sam se morao učiti svemu istovremeno i vještini u laboratoriju, hm...brzini, jer opet ne možeš, moraš biti i brz i vješt i statistici o kojoj sam ja samo sa nekog teorijskog aspekta znao, znao kao student, vještini pisanja, a uz to normalno držati nastavu i biti što kvalitetniji i što bolji u tome. Na normalno, imao si određeni rok kada si trebao doktorirati, trebao si prije tog doktorata publicirati određen broj publikacija, biti na određenom broju kongresa stranih, nacionalnih, poslijediplomski odslušati, položiti ispite tako da bio je jedan onako period gdje je, zapravo si sve morao.

16 Izazovi povezani s institucijskom kulturom (3/4)

➤ Radno vrijeme

I tako da ja dođem oko 9 ili pripremam nastavu koju imam kasnije, obično kasnije nastavu, nemam tako rano. Ja uvijek kad završim s nastavom, onda radim. Ja zapravo u zadnje vrijeme dosta radim i tu sam obično do nekakvih 5. Odem doma, poručam i onda nastavim obično radit.

Mi vučemo vječno taj posao doma, vječno nešto... Onda dođe ti recenzija kada radiš nešto drugo i tako... Ali definitivno to je i ljubav prema poslu, ne mogu reći stvarno da imam, da je do novaca stvarno ništa.

➤ **Mentorstvo**

Ista stvar je i sa prvim znanstvenim radom. Opet kažem, to je bio moj muž koji je zapravo to sve čitao, iako nije njegovo područje. On je meni bio taj koji je to sve korigirao, davao uputstva, aha ovdje ne možeš tako ovo promijeni ne znam moraš imati zaključak ovakav onakav znači on je bio taj ustvari koji mi je nekako ajmo reći pomagao malo jer je imao iskustva ranije u pisanju radova o sudjelovanju na konferencijama, tako da što se tiče mentorice same možda da sam ja tražila nekakvu pomoć možda mislim vjerojatno bih ju dobila ali nije se ona tu baš previše nešto ne znam angažirala da bi ona sad meni nešto ni sugerirala ni pomagala.

Možda u svih tih godina je bilo u dva navrata po sat ili dva vremena nekoga baš intenzivnoga razgovora. Jedanput je bilo kad sam joj predložila temu doktorata, a drugi put kad mi je vratila sinopsis i treći put je bilo kad mi je vratila pregledani doktorski rad. Eto to su bili ti momenti kad. A ovo drugo, neki savjeti, neko iskustvo koje sam ja pokupila od nje je prvenstveno kroz promatranje toga što ona radi. Jer ona voli dosta pričati, voli da je se sluša. I kroz te neke, nekakva usputna zrnca njezine mudrosti koja bi onda ja poslije primijenila i iskoristila. Eto to je bilo njezino.

18 Izazovi povezani s privatnim životom (1/2)

➤ Majčinstvo/očinstvo

To je sada neusporedivo. Sada se točno zna koje su vaše obveze. Evo neki dan sam došla na fax, taman naručila kavu, otvorila mailove, zove učiteljica, mala se žali na bolove u stomaku. Prvo mi je bilo ajme meni, šta ću sad. Posao stoji, sva sreća što taj dan nisam imala nastavu, ali je to ipak bilo navrat-na-nos, pokupi sve da se možeš doma pripremiti. A onda znate kad imate bolesno dijete i pripreme...dok zaspe, pa se kreneš pripremati, pa onda noćni rad, tko ima snage (smijeh). Je, je, u tom smislu...

Da, a tako...najgore je bilo kad su djeca bila bolesna, pogotovo kad su krenuli u vrtić. Bože mili, to je svako malo malo pa isponova...pa vas to izbacila iz takta, a znate da morate nešto odraditi, pa nosite posao doma, pa radite noću tek kad oni zaspu, pa ste iscrpljeni, umorni...nije bilo lako, nije bilo lako...to je jedan period za koji mi je jaaaaaaaako drago da je iza mene. Meni je vječito falilo vremena. Vječito mi je falilo vremena. Sada je lakše. Oni su veći, u školi su, odrade zadaću u produženom. Doktorat zahtjeva posvećenost.

19 Izazovi povezani s privatnim životom (2/2)

▶ Usklađivanje privatnog i profesionalnog života

Pa je.. na kraju, dođe se do toga da se najčešće viđaš s ljudima koji su na poslu. A pretpostavljam da je tako na svakom poslu, ipak si tamo 8 sati dnevno.. a onda kad se hoćete vidjeti s nekim drugima onda morate to organizirati.. pa ono.. danas ne mogu, danas imam predavanja, sutra imam nastavu moram pripremiti, konferencija je drugi tjedan pa ne mogu.. i tako.. ovaj vikend onda ne mogu nikud ići. Ali dobro.. mislim da je meni lakše nego dobrom dijelu jer nisam toliko zainteresiran za ići okolo (smijeh). Tako da mi nije problem, ono, osloboditi vremena za druge stvari u smislu da nisam, ono, barem dva puta tjedno vani, ili na kavici i tako.

Svakako utječe, profesionalni život u ovom poslu jako utječe na privatni život zbog toga što praktički nema radnog vremena i onda znači tu je, nekad je teško to odijeliti i onda uvijek postoji nešto što se može još dodatno napraviti, a privatni život onda zbog toga recimo je zanemaren. I znači vjerujem da onda zbog toga na primjer dosta može u tom smislu privatni život biti stavljen na neku marginu zbog toga što jednostavno uvijek je nekako izazovno je i zanimljivo, intrigantno nešto novo obraditi, a vrijeme prolazi i dugoročno treba razmišljati i o tom dijelu. Znači utječe jako, da.

MAKRORAZINA : DISCIPLINARNA SOCIJALIZACIJA

- nedostatak podrške pri ulasku u disciplinu
- disciplina je dinamična, promjenjiva pa se treba kontinuirano obrazovati
- neadekvatni uvjeti za rad (nedostatak financiranja)
- percepcija drugih spram discipline

MEZORAZINA: ORGANIZACIJSKA SOCIJALIZACIJA

- izazovi pri kadroviranju
- preopterećenost različitim poslovima
- nepostojanje radnog vremena (radi se noću, vikendima, uvijek dostupni)
- nedostatna potpora mentora

MIKRORAZINA: OSOBNA RAZINA

- usklađivanje obiteljskih i ostalih privatnih obveza s profesionalnim obvezama

Hvala na pažnji

Bojana Vignjević

e: bojana.vignjevic@ffri.uniri.hr

**Odsjek za pedagogiju
Filozofski fakultet u Rijeci**

